

Nr. 136
Rīga 2016. gada 11. novembris

LR Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai

Jēkaba iela 11,
Rīga, LV-1811

e-pasts: budzeta.komisija@saeima.lv

*Priekšlikumi likumprojektam "Grozījumi likumā
"Par zvērinātiem revidentiem"*

Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija (turpmāk tekstā – LZRA) iepazinās ar Saeimas 2016. gada 20. oktobra sēdē 2. lasījumā atbalstīto likumprojektu (*593/Lp12*) „Grozījumi likumā "Par zvērinātiem revidentiem"” (turpmāk tekstā – likumprojekts), kas paredz papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā: “(4) *Par profesionālo darbību, kura izpaužas kā revīzijas pakalpojums, nav uzskatāma zvērināta revidenta nelikumīga darbība klienta interesēs, kā arī viņa darbība klienta nelikumīga nodarījuma veicināšanai.*”.

LZRA vērš Jūsu uzmanību uz to, ka likums "Par zvērinātiem revidentiem" (turpmāk tekstā – Likums) izvirza personai, kura ir vai vēlas kļūt par zvērinātu revidentu, stingrus kritērijus, kā arī strikti nosaka zvērināta revidenta pienākumus un atbildību. Kā redzams no Likuma 1. panta pirmās daļas 8. punkta, revīzijas pakalpojums **nav** nelikumīga darbība klienta interesēs, kā arī viņa darbība klienta nelikumīga nodarījuma veicināšanai. Līdz ar to secināms, ka zvērināta revidenta nelikumīga darbība nav revīzijas pakalpojums, tātad tā nevar tikt atzīta par profesionālo darbību.

Bez tam, likumprojektā paredzētā 25. panta ceturtās daļas redakcija nedod skaidru priekšstatu par to, kura persona, amatpersona vai institūcija un kādā veidā konstatēs, ka revidents ir veicis kaut kādas darbības ārpus savas profesionālās darbības robežām. LZRA ieskatā tik plaša un nekonkrēta formulējuma iekļaušana Likumā radīs pārpratumus ne tikai starp zvērinātiem revidentiem un tiesību aizsardzības iestādēm, bet radīs papildus šķēršļus revīzijas pakalpojumu sniegšanā.

Savukārt Likuma 17. panta otrā daļa paredz, ka, ja zvērināts revidents ir pārkāpis likuma, Latvijā atzīto Starptautisko revīzijas standartu, zvērinātu revidentu profesionālo darbību reglamentējošo norādījumu prasības vai nav ievērojis profesionālās ētikas kodeksa normas, tiek apturēta zvērināta revidenta sertifikāta darbība un uz viņu neattiecas arī Likuma 25. pants.

Saskaņā ar vispārīgiem tiesību principiem jebkura nelikumīga darbība ir sodāma, un jau pašlaik Likuma 38.¹ panta pirmā daļa paredz, ka zvērināts revidents normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā par savu profesionālo darbību ir disciplināri, civiltiesiski un krimināltiesiski atbildīgs, tādējādi tiesiski nav izprotama likumprojektā paredzētās 25.panta ceturtās daļas iekļaušana.

Likumprojekta izstrādes laikā kā galvenais iemesls minētās normas iekļaušanai tika norādīts, ka Saeima 2014. gada 20. martā pieņēma un apstiprināja Konvenciju par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos (turpmāk tekstā – Konvencija), tāpēc nepieciešams likumā paredzēt, ka tiesām, prokuroriem un izmeklētājiem būtu tiesības pieprasīt zvērinātam revidentam sniegt informāciju izmantošanai, kad tiek izmeklēta ārvalstu amatpersonu kukuļošana, neatkarīgi no tā, vai zvērināts revidents jau ir sniedzis informāciju saskaņā ar likuma "Par zvērinātiem revidentiem" 33. panta 3.² daļā noteikto.

Konvencijas 8. pants nosaka, ka, lai iedarbīgi cīnītos ar ārvalstu amatpersonu kukuļošanu, ikviena valsts, kas Konvenciju ir pieņēmusi, veic pasākumus, kas varētu būt nepieciešami, lai attiecīgās valsts normatīvo aktu ietvaros, kas attiecas uz grāmatvedības uzskaiti un dokumentāciju, finanšu pārskatu pieejamību un grāmatvedības un revīzijas standartiem, aizlieltu izmantot ārpus grāmatvedības uzskaiti, grāmatvedības uzskaitē neregistrētu vai neatbilstoši identificētu darījumu veikšanu, neesošu izdevumu ieņēmamošanu, saistību ieņēmamošanu, nepareizi identificējot to objektu, kā arī viltotu dokumentu izmantošanu nolūkā piekukuļot ārvalstu amatpersonas vai slēpt šādas kukuļošanas faktu tiem uzņēmumiem, uz kuriem šie normatīvie akti attiecas.

Ņemot vērā iepriekšminēto, LZRA lūdz Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju, sagatavojot likumprojektu 3. lasījumam, likumprojekta 17. pantā, kas paredz papildināt Likuma 25. pantu ar jaunu ceturto daļu, precizēt, ka, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, zvērinātam revidentam ir jāsniedz ziņas, ja tiek izmeklēta ārvalstu amatpersonu kukuļošana. Šāda norma atbilstu arī Likuma 27. panta regulējumam, kas konkrēti uzskaita gadījumus, kad zvērināts revidents, sniedzot informāciju un dokumentus, nepārkāpj likumus, līgumu noteikumus un normatīvu norādījumus, un nerada zvērinātam revidentam vai zvērinātu revidentu komercsabiedrībai civiltiesisko atbildību.

Likumprojekta 9. pants, izsakot likuma 21. pantu jaunā redakcijā, paredz, ka par zvērinātu revidentu personālsabiedrības (pilnsabiedrības un komandītsabiedrības) biedru var būt tikai zvērināti revidenti vai zvērinātu revidentu komercsabiedrības, vai dalībvalstu revidenti, vai dalībvalstu revidentu komercsabiedrības. Saskaņā ar Komerclikuma 118. panta pirmo daļu *komandītsabiedrība ir personālsabiedrība (turpmāk šīs sadaļas ietvaros — sabiedrība), kuras mērķis ir komercdarbības veikšana, izmantojot kopēju firmu, un kurā uz sabiedrības līguma pamata apvienojušās divas vai vairākas personas (biedri), ja vismaz viena sabiedrības biedra (komandīta) atbildība attiecībā uz sabiedrības kreditoriem ir ierobežota ar viņa ieguldījuma apmēru, bet pārējo personiski atbildīgo sabiedrības biedru (komplementāru) atbildība nav ierobežota*. Kā redzams no Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa direktīvas 2014/56/ES, ar kuru groza Direktīvu 2006/43/EK, ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/43/EK (2006. gada 17. maijs), ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK, šādas prasības zvērinātu revidentu personālsabiedrībām netiek izvirzītas un LZRA ieskatā likuma 21. panta otro daļu nepieciešams precizēt, paredzot, ka komandītsabiedrībās par komplementāru var būt tikai zvērināts revidents.

Ņemot vērā iepriekšminēto, LZRA lūdz Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju, sagatavojot likumprojektu 3. lasījumam, likumprojekta 9. pantā, kas paredz grozīt Likuma 21. pantu, precizēt, ka attiecībā uz komandītsabiedrībām tikai komplementāram ir jābūt zvērinātam revidentam vai zvērinātu revidentu

komercsabiedrībai, vai dalībvalstu revidentam, vai dalībvalstu revidentu komercsabiedrībai.

Pamatojoties uz iepriekšminēto, LZRA ierosina:

1. Izteikt likumprojekta 9. panta normu, kas izsaka Likuma 21. panta otro daļu, šādā redakcijā:

“(2) Par zvērinātu revidentu pilnsabiedrības biedru un komandītsabiedrības komplementāru var būt tikai zvērināti revidenti vai zvērinātu revidentu komercsabiedrības, vai dalībvalstu revidenti, vai dalībvalstu revidentu komercsabiedrības.”

2. Izteikt likumprojekta 17. panta normu, kas paredz papildināt Likuma 25.pantu, ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Saskaņā ar tiesas nolēmumu **tiesas, prokurori un izmeklētāji ir tiesīgi pieprasīt zvērinātam revidentam sniegt informāciju izmantošanai, kad tiek izmeklēta ārvalstu amatpersonu kukuļošana.**”

3. Precizēt Likuma 33. panta ar 3.² daļā lietoto terminu “valsts amatpersona”, jo Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas 1997.gada 21. novembra Konvencijā lietotais termins “ārvalstu amatpersona” aptver plašāku personu loku nekā Krimināllikumā lietotais termins “valsts amatpersona”.

LZRA lūdz atļaut piedalīties tās pārstāvjiem Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē, kad komisija izskatīs likumprojektu 3. lasījumam, lai pamatotu savu priekšlikumu.

Patiesā cieņā,
Valdes priekšsēdētāja

Sandra Vilcāne